

งานสุขภาพกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต

รางวัลฟันเฟือง พชอ.

'การสร้างสังคมให้น่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพ และมีอายุที่ยืนยาว' คือ วิสัยทัศน์ของการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของ นายแปลก เทพรักษ์ นายอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี เขาคิดไกลสำคัญในการขับเคลื่อนระบบพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ด้วยกลยุทธ์บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ให้มาช่วยกันแก้ไขปัญหาในพื้นที่ร่วมกัน

เมื่อครั้งทำหน้าที่เป็นนายอำเภอลำนานะ จังหวัดลพบุรี เขาเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการทำให้แนวคิด 'คนลำนานะ ไม่ทอดทิ้งกัน' ถูกขับเคลื่อนจนกลายเป็นโมเดลต้นแบบในการสร้างทีมหมอครอบครัว ของกระทรวงสาธารณสุขในหลายพื้นที่

เมื่อย้ายมาทำหน้าที่นายอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี เขาได้สานต่อระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ ภายใต้ชื่อ โครงการ 'ศูนย์อาหารแดง แบ่งปันรัก' จนกลายมาเป็นต้นแบบในการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุและชาววัยในจังหวัดสระบุรี และโครงการนี้ยังคงดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

นายแปลก เทพรักษ์

นายอำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี

ครั้งได้มาดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เขายังฝากผลงานการจัดการขยะในพื้นที่ของ อบต.โคกสูง ด้วยแนวคิดไม่ใช้เงินนำทาง แต่ใช้ความร่วมมือของชาวบ้านเป็นหัวใจ เขาชักชวนให้คนในพื้นที่ร่วมกันคิดวิเคราะห์ปัญหาขยะในพื้นที่ สะท้อนมุมมอง และแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยนำแนวทางลดการใช้พลาสติก และใช้วัสดุธรรมชาติแทนการใช้โฟม ทำให้พื้นที่นี้ กลายเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน

แม้จะย้ายมารับตำแหน่งนายอำเภอหนองแควได้เพียงแค่ ๒ เดือน แต่การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ได้เริ่มดำเนินการอย่างรวดเร็ว มีการลงพื้นที่สำรวจตรวจสอบข้อมูลอย่างทั่วถึง เพื่อรับแจ้งช่วยเหลือ เมื่อมีกำลังใจ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ด้านปัญหาขยะ ได้มีการคัดเลือกชุมชนนำร่องในการขับเคลื่อน และดำเนินการบริหารจัดการขยะทั้งในบ้าน วัด โรงเรียน และสถานที่ราชการ มุ่งเน้นปลูกฝังเยาวชนให้มีจิตสำนึก รู้คุณค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม

ด้วยภาวะผู้นำที่เป็นเหมือนฟันเฟืองที่มีประสิทธิภาพ นายอำเภอคนใหม่ของอำเภอหนองแคว จึงไม่ได้ทำให้ชาวบ้านรู้สึกว่าเขาเสียประโยชน์อะไรจากช่วยเหลือของทางเจ้าถิ่นแต่อย่างใด ตรงกันข้าม ปัญหาทุกอย่างกลับได้รับการสานต่ออย่างราบรื่น และตรงจุด

อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

อำเภอหนองแค มีสภาพความเป็นอยู่
ที่หลากหลายมากขึ้น จากชุมชนเกษตรกรรม
เป็นชุมชนกึ่งเมือง ชุมชนอุตสาหกรรม มี
ถนนทางหลวงแผ่นดินตัดผ่าน มีความ
สลับซับซ้อนของปัญหาเพิ่มมากขึ้น ทั้งด้าน
สังคม ความเป็นอยู่ และสิ่งแวดล้อม กลุ่ม
ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ คนพิการ
ผู้ป่วยระยะสุดท้าย เด็ก ได้รับการดูแล ที่ไม่ดี
เสียชีวิตเร็วกว่าที่ควร มีประชากร ๘๘,๐๑๕
คน ชาย ๔๒,๔๔๓ คน หญิง ๔๕,๕๗๒ คน
ผู้สูงอายุ ๑๓,๔๐๕ คน ร้อยละ ๑๕.๒๓ กลุ่ม
ติดบ้าน ๑๓๗ คน กลุ่มติดเตียง ๖๕ คน คน
พิการ ๑,๖๐๔ คน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอหนองแค

แนวทางการดำเนินงาน พชอ.อำเภอหนองแค

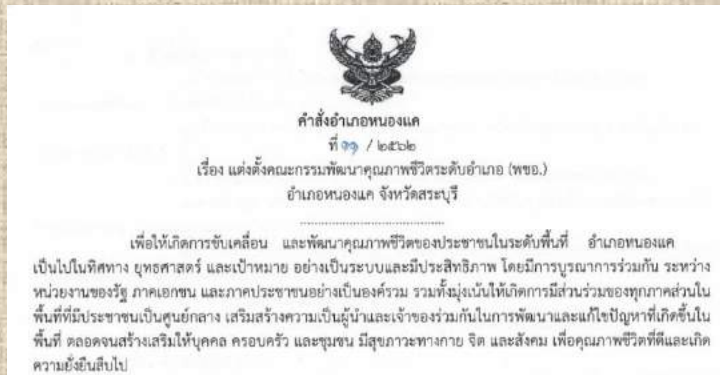
1. แต่งตั้งคณะกรรมการ พชอ.

2. กำหนดประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอหนองแค

ประเด็น ๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คนพิการและ ผู้ป่วยระยะ
สุดท้าย

ประเด็น ๒. พัฒนาคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม (ขยะเปียก ขยะ
ครัวเรือน และน้ำเสียชุมชน)

ประเด็น ๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในชีวิต
ทรัพย์สินของครัวเรือนและ อุบัติเหตุทางถนน

แนวทางการดำเนินงาน พชอ.อำเภอหนองแค

3.ประกาศเป็นนโยบายอำเภอ

4.แต่งตั้งคณะกรรมการระดับตำบล (พชต.)

- ขับเคลื่อนในระดับพื้นที่
- การจัดทำแผนปฏิบัติการ
- พี่เลี้ยง กำกับติดตาม รายงานผล

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ประเด็น ๑.พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คนพิการและ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย

๑.ปรับปรุงที่อยู่อาศัย โดยหน่วยงานภาครัฐ และ เอกชน

ประเด็น ๑.พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คนพิการและ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย (ต่อ)

๒.มอบกายอุปกรณ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็น

๓.มอบเครื่องอุปโภค บริโภค

๔.มอบเงินสงเคราะห์

เรื่องเล็กๆ ที่ท่านนายอำเภอ
เห็นความสำคัญ

ประเด็น ๑.พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คนพิการและ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย (ต่อ)

๕.การเข้าไปดูแล พื้นฟู โดยทีมหมอ
ครอบครัว

๖.ส่งเสริมอาชีพคนพิการที่ยัง
ช่วยเหลือตัวเองได้

๗.ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม
ชมรมผู้สูงอายุ

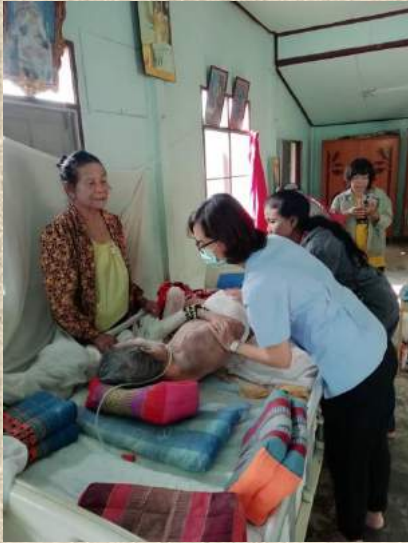
ทีมหมอครอบครัวออกให้การดูแล

ทีมหมอครอบครัวออกให้การดูแล

ทีมหมอครอบครัวออกให้การดูแล

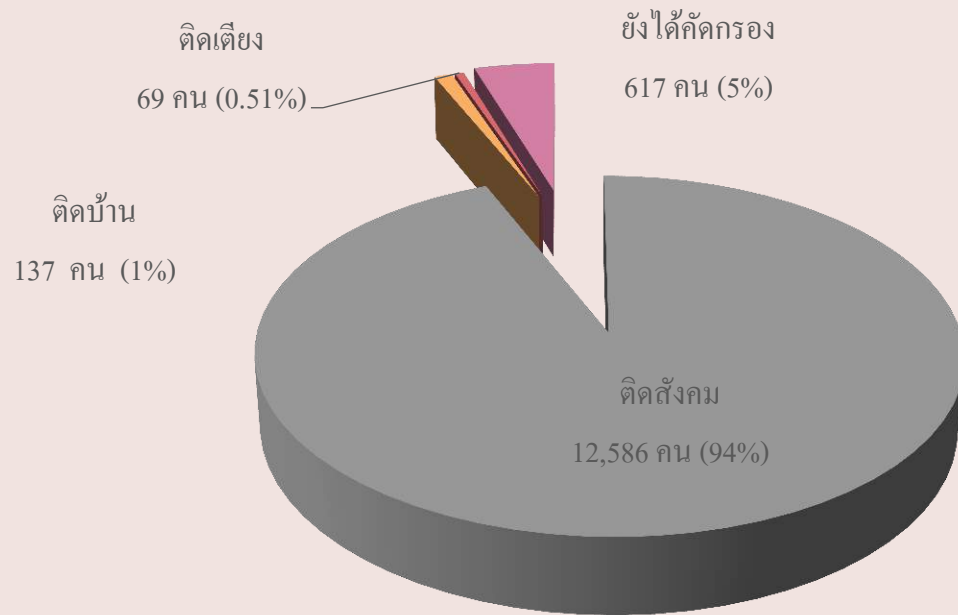
ทีมหมอครอบครัวออกให้การดูแล

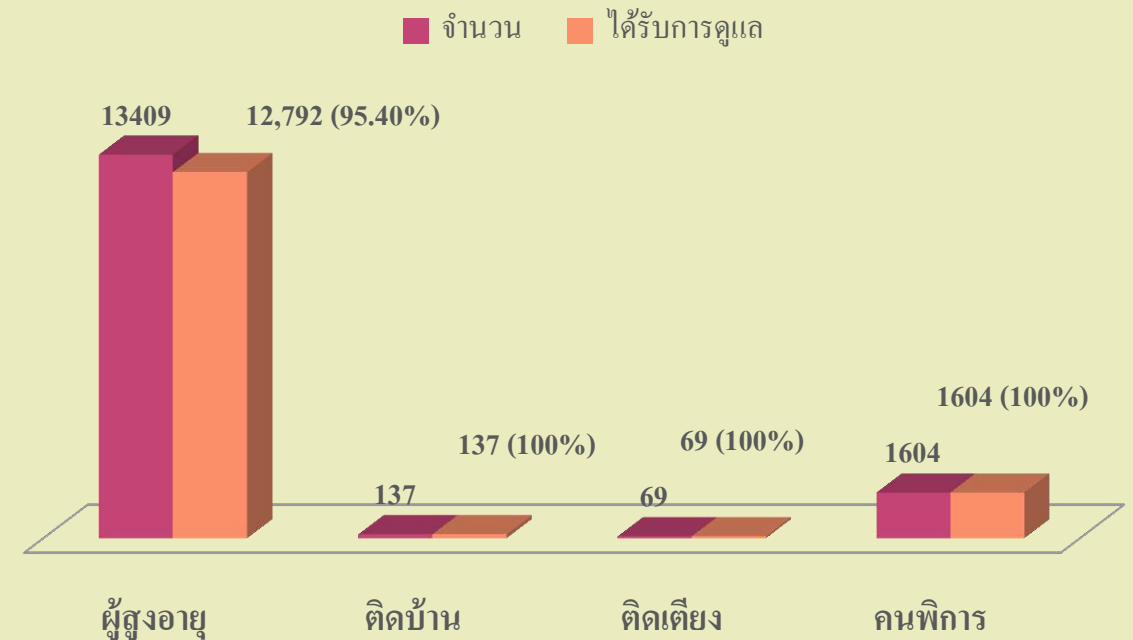
ภาพรวมการดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง คนพิการ โดยสรุป

ผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถทำกิจวัตร อ.หนองแค ปี ๖๒

ประชาชนกลุ่มด้อยโอกาสได้รับการดูแล ปี ๒๕๖๒

สร้างอาชีพ

เพาะถั่วงอก

เพาะเห็ด

เยี่ยมผู้สูงอายุ 100 ปี

ประเด็น ๒. พัฒนาคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม (ขยะเปียก ขยะครัวเรือน และน้ำเสียชุมชน)

๑. การสร้างองค์ความรู้

- ศึกษาดูงาน
- ประชุมชี้แจง
- กำหนดพื้นที่นำร่อง
- สาธิต

ดูงานเขาพระงาม

ประเด็น ๒. พัฒนาคูณภาพด้านสิ่งแวดล้อม (ขยะเปียก ขยะครัวเรือน และน้ำเสียชุมชน) (ต่อ)

๒.การบริหารจัดการ

- สนับสนุนการจัดตั้งกองทุน
- การใช้นวัตกรรม
- ให้หน่วยงานในพื้นที่เป็นศูนย์เรียนรู้
ของชุมชน

บูรณาการกับวัดถ้ำกระบอก
ประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่ๆ อาทิเช่น
เครื่องกำจัดขยะเปียก เครื่องปั่น
ใบไม้ การทำด้วยจานจากใบไม้

ส่วนราชการ วัด เป็นศูนย์เรียนรู้

ขยะเปียก

ขยะครัวเรือน

ธนาคารน้ำใต้ดิน

รณรงค์ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

ปลูกฝังค่านิยมให้กับเด็กและเยาวชน

ปลูกฝังค่านิยมให้กับเด็กและเยาวชน

ประเด็น ๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของ ครัวเรือนและ อุบัติเหตุทางถนน

๑.วางแผนการจัดระเบียบบ้านเช่า

- จัดระบบคนที่เข้ามาพักในพื้นที่
- ลดความเสี่ยงทั้งด้านการปกครอง
และด้านควบคุมป้องกันโรค

ประเด็น ๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของ ครัวเรือนและ อุบัติเหตุทางถนน (ต่อ)

๒.ด้านอุบัติเหตุทางถนน

- คืบข้อมูลให้ชุมชน เรื่องความถี่
ความรุนแรง สาเหตุ จุดเสี่ยง
- ชุมชน โดยคณะกรรมการ พชต.
ร่วมกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา
- เกิดโรงเรียน โรงงานต้นแบบขับขี่
ปลอดภัย
- รณรงค์ขับขี่ปลอดภัย (หมวกนิรภัย100 %)

หลักการทํางาน

เชื่อมโยงทุกฝ่าย ใส่ใจทุกงาน

ไม่ใช้เงินนำทาง

เน้นความร่วมมือของชุมชน

บำบัดทุกข์ บำรุงสุข

ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

เชื่อมโยงทุกฝ่าย ใส่ใจทุกงาน

:การสร้างทีมงาน ในการดำเนินงาน

- คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต(พชอ.) / (พชต.) /องค์กรอื่น /ภาคเอกชน
- ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ กระตุ้น ผู้เกี่ยวข้อง สร้างการมีส่วนร่วม อย่างต่อเนื่อง

ไม่ใช้เงินนำทาง

การดำเนินงานไม่คำนึงถึงงบประมาณ

มีทรัพยากรอยู่ในพื้นที่ ทั้งแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ โดยการสร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน

ไม่ใช้เงินนำทาง

บริษัทโอเอสเอสฯ เข้ามาช่วยปรับปรุง ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมกับคนพิการ
ส่งเสริมอาชีพตามความถนัดของคนพิการ

สร้างการมีส่วนร่วมภาครัฐ / ภาคเอกชน / ชุมชน

- ภาครัฐเป็นศูนย์สาธิต ศูนย์การเรียนรู้ ของชุมชน
- ขยายการดำเนินงานลงไปสู่ชุมชน และภาคเอกชน

ติดตามกำกับ การดำเนินงาน

- โดยคณะกรรมการ พชอ. / พชต.
- การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

มุมมอง ในการการขับเคลื่อน พชอ.

ฟันเฟืองที่สำคัญที่สุด ที่สามารถสร้างแรงขับเคลื่อน พชอ.
คือ “นายอำเภอ”
ฟันเฟืองที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืน และหมุนไปอย่างไม่มีวัน
สิ้นสุด ก็คือ “ชุมชน”

ขอเป็นกำลังใจให้กับ พชอ.ทุกท่าน

1. VTR พชอ. อำเภอหนองแค

2. VTR รางวัล คน พชอ.